

ORTAK
TÜRK TARİHİ

I

ORTAK TÜRK TARİHİ

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Bilgehan Atsız GÖKDAĞ

Prof. Dr. Saadettin Y. GÖMEÇ

Prof. Dr. Osman KARATAY

Yeni Türkiye
Stratejik Araştırma Merkezi

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Ülker Güzel

Editörler

Prof. Dr. Bilgehan Atsız Gökdağ
Prof. Dr. Saadettin Y. Gömeç
Prof. Dr. Osman Karatay

Proje Koordinatörü

Murat Tazegül

Yurt Dışı Koordinasyon

Sebiha Sungur

Redaksiyon

Esra Karaman
Melike Özer

Tercüme

Dr. Abdrasul İsakov | Dr. Dinmuhammed Ametbek
Dr. Seyfettin Altaylı | Ömer Faruk Birpınar

Sekretarya

Dilek Uğurlu | Furkan Akçeşme
Murat Delibaş | Zülfikar Mert

Baskı ve Cilt

Semih Ofset Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 40581

Grafik Tasarım

M. Edip Erdoğan
www.asetanitim.com

ANKARA | 2019

TAKIM ISBN: 978-605-5449-02-5

1. CİLT ISBN: 978-605-5449-03-2

YENİ TÜRKİYE STRATEJİK ARAŞTIRMA MERKEZİ

Y.T. Yayıncılık Eğitim Turizm Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.
Hacı Hasan Mah., Kahraman İbad Hüseyinli Sok. No: 22 Gölbaşı Ankara
Tel : +90 312 441 42 40 • Faks : +90 312 441 42 08
www.yeniturkiye.com.tr | www.ortakturktarihi.org
yeniturkiye@yeniturkiye.com.tr

Bu eser T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı desteğiyle Y.T. Yayıncılık Eğitim Tic. Ltd. Şti. tarafından hazırlanmıştır.
© Eserin bütün hakları Y.T. Yayıncılık Eğitim Tic. Ltd. Şti.'ne aittir.
Yazıların bilimsel ve hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir.

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Ülker Güzel

Bilim Kurulu

Prof. Dr. İlber Ortaylı (Başkan)

Prof. Dr. Bilgehan Atsız Gökdağ

Prof. Dr. Saadettin Y. Gömeç

Prof. Dr. Osman Karatay

Prof. Dr. Ahmet Taşağıl

Prof. Dr. Ali Akar

Prof. Dr. Anvarbek Mokayev

Prof. Dr. Cengiz Alyılmaz

Prof. Dr. Erdoğan Merçil

Prof. Dr. Esin Kahya

Prof. Dr. Fatih Kirişçioğlu

Prof. Dr. Feyzan Göher Vural

Prof. Dr. Gülnara Khabizhanova

Prof. Dr. Harun Güngör

Prof. Dr. Hayrunnisa Alan

Prof. Dr. İlhami Durmuş

Prof. Dr. Kâzım Yaşar Koprıman

Prof. Dr. Kemal Üçüncü

Prof. Dr. Konuralp Ercilasun

Prof. Dr. László Marác

Prof. Dr. Mendigül Nogaybayeva

Prof. Dr. Mualla Uydu Yücel

Prof. Dr. Neslihan Durak

Prof. Dr. Osman Mert

Prof. Dr. Ömer Soner Hunkan

Prof. Dr. Sevgi Kurtulmuş

Prof. Dr. Şükrü Halûk Akalın

Prof. Dr. Talas Omarbakov

Prof. Dr. Tattigül Kartayeva

Prof. Dr. Tilla Deniz Baykuzu

Prof. Dr. Tuncer Baykara

Prof. Dr. Yaşar Çoruhlu

Prof. Dr. Zerrin Günel

Yayın ve Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Bilgehan Atsız Gökdağ (Başkan)

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Osman Karatay
Prof. Dr. Saadettin Y. Gömeç
Doç. Dr. Ahmet Toksoy
Doç. Dr. Cihat Aydoğmuşoğlu
Doç. Dr. Erkan Göksu
Doç. Dr. Erkin Emet
Doç. Dr. Serkan Acar
Doç. Dr. Taleh Cəfərov
Doç. Dr. Timur Vural
Doç. Dr. Kürşat Yıldırım
Dr. Öğr. Üyesi Ali Ahmetbeyoğlu
Dr. Öğr. Üyesi Bilal Koç
Dr. Öğr. Üyesi Coşkun Erdoğan
Dr. Öğr. Üyesi Gazi Doğan
Dr. Öğr. Üyesi Müslüme Melis Çelikleş
Dr. Öğr. Üyesi Nurdin Useev
Dr. Öğr. Üyesi Umut Üren
Ali Özer

Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Talip Doğan
Dr. Öğr. Üyesi Yaşar Şimşek
Dr. A. Nafiz Ünalmiş
Dr. İsmail Çoban
Dr. Kürşat Çağrı Bozkırlı
Dr. Onur ER
Bahattin Şimşek
Haşim Özel
H. Göktürk Erdoğan
İ. Doğukan Dokur
Levent Alyap
M. Fatih Kılıç
Osman Kabadayı
Turgut Demirtaş
İbrahim Gücenmez
Sebiha Sungur
Sema Dinçer
Can Cüneyt Şahin

“Ey Türk;
üstte mavi gök çökmedikçe,
altta yağız yer delinmedikçe,
senin ilini ve töreni
kim bozabilir!”

Bilge Kağan

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	XIII
SUNUŞ	XIX
GİRİŞ.....	XXVII

1. CİLT

TÜRKLÜĞÜN OLUŞUMU VE ANAYURDU.....	1
<i>Osman Karatay</i>	
İSKİTLER / SAKALAR.....	79
<i>İlhami Durmuş</i>	
SARMATLAR.....	137
<i>İlhami Durmuş</i>	
ASYA HUNLARI	187
<i>Konuralp Ercilasun</i>	
ÇİN'DE HUN DEVLETLERİ (IV.-V. YÜZYIL).....	227
<i>Tilla Deniz Baykuzu</i>	
XİANBEİLER, WUHUANLAR, TABGAÇLAR, JUAN-JUANLAR.....	283
<i>Kürşat Yıldırım</i>	
DOĞUDAKİ ESKİ AKRABALARIMIZ: TUNGUZLAR, KORELİLER MOĞOLLAR	347
<i>Kürşat Yıldırım</i>	
AKHUNLAR.....	409
<i>Müslüme Melis Çelikleş</i>	
AVRUPA HUNLARI	423
<i>Ali Ahmetbeyoğlu</i>	
AVARLAR.....	465
<i>Osman Karatay - Doğukan Dokur</i>	
DİZİN	491

2. CİLT

GÖKTÜRKLER.....	1
<i>Abmet Taşağıl</i>	
TÜRGİŞLER.....	53
<i>Abmet Taşağıl</i>	
UYGURLAR.....	65
<i>Saadettin Yağmur Gömeç</i>	
KIRGIZLAR.....	165
<i>Saadettin Yağmur Gömeç</i>	
KIRGIZ HALKININ TARİHSEL GELİŞİMİ.....	237
<i>Anvarbek Mokayev</i>	

SİBİRLER	249
<i>Umut Üren</i>	
BULGARLAR VE OĞURLAR.....	265
<i>Umut Üren</i>	
HAZARLAR.....	315
<i>Osman Karatay-Turgut Demirtaş</i>	
MACARLAR	355
<i>László Marác</i>	
PEÇENEKLER	401
<i>Mualla Uydu Yücel</i>	
KUMAN / KIPÇAKLAR.....	477
<i>Mualla Uydu Yücel</i>	
OĞUZLAR VE OĞUZ YABGU DEVLETİ.....	529
<i>Osman Karatay-Haşim Özel</i>	
DİZİN	565

3. CİLT

TÜRKLERİN İSLAM'A GEÇİŞİ	1
<i>Osman Karatay</i>	
KARAHANLILAR.....	33
<i>Ömer Soner Hunkan</i>	
GAZNELİLER.....	95
<i>Erkan Göksu</i>	
SELÇUKLULAR.....	151
<i>Erkan Göksu</i>	
HAREZMŞAHLAR.....	217
<i>Coşkun Erdoğan</i>	
MOĞOLLAR VE ÇİNGİZLİ HÂKİMİYETİNİN TESİSİ	283
<i>Nesliban Durak</i>	
CENGİZ HAN'DAN SONRA MOĞOLLAR: DÖRT ULUS'UN TARİHİ ..	313
<i>Serkan Acar</i>	
TİMURLULAR.....	345
<i>Hayrunnisa Alan</i>	
KAZAKİSTAN'DA TÜRKLERİN TARİHİ.....	401
<i>Talas Omarbakov-Gülnara Khabizhanova</i>	
<i>Tattigül Kartayeva-Mendigül Nogaybayeva</i>	
DİZİN	527

4. CİLT

TÜRKİYE SELÇUKLULARI	1
<i>Erdoğan Merçil</i>	
ANADOLU BEYLİKLERİ.....	47
<i>Zerrin Günal</i>	
OSMANLI TARİHİNE TOPLU BİR BAKIŞ.....	105
<i>Halil İnalçık</i>	
MEMLÜKLER.....	223
<i>Kazım Yaşar Koprıman</i>	

DELHİ TÜRK SULTANLIĞI	267
<i>Bilal Koç</i>	
AK-KOYUNLULAR/BAYINDIRLILAR.....	329
<i>Ahmet Toksoy</i>	
KARA-KOYUNLULAR	349
<i>Ahmet Toksoy</i>	
SAFEVİLER	367
<i>Cihat Aydoğmuşoğlu</i>	
AZERBAYCAN TÜRKLERİ.....	417
<i>Taleb Cəfərov</i>	
TÜRK DÜNYASINA STRATEJİK BİR BAKIŞ	433
<i>Bilgehan Atsız Gökdağ</i>	
ORTAK TÜRK TARİHİ KRONOLOJİSİ	489
<i>H. Göktürk Erdoğan</i>	
DİZİN	515

5. CİLT

14. YÜZYILA KADAR TÜRKLERİN DİLİ	1
<i>Ali Akar</i>	
TÜRK DÜNYASINDA DİN	79
<i>Harun Güngör</i>	
TÜRK MİTOLOJİSİ.....	169
<i>Yaşar Çoruhlu</i>	
TÜRK DESTANLARI	195
<i>Bilgehan Atsız Gökdağ - Kemal Üçüncü</i>	
TÜRK SANATI	269
<i>Yaşar Çoruhlu</i>	
ESKİ TÜRKLERDE BİLİM.....	393
<i>Esin Kabya</i>	
TÜRK MUSİKİSİ TARİHİNİN İLK VE ORTA EVRELERİ.....	459
<i>Feyzan Göber Vural - Timur Vural</i>	
DİZİN	515

6. CİLT

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK ESERLERİ	3
<i>Cengiz Alyılmaz</i>	
(KÖK)TÜRK HARFLİ YAZITLAR	61
<i>Cengiz Alyılmaz - Osman Mert</i>	
MOĞOLİSTAN'DAKİ (KÖK)TÜRK HARFLİ YAZITLAR	71
<i>Cengiz Alyılmaz - Osman Mert</i>	
ÇİN HALK CUMHURİYETİNDEKİ (KÖK) TÜRK HARFLİ YAZITLAR	221
<i>Cengiz Alyılmaz</i>	
KIRGIZİSTAN'DAKİ (KÖK)TÜRK HARFLİ YAZITLAR.....	297
<i>Nurdin Useev</i>	
RUSYA FEDERASYONUNDAKİ YAZITLAR.....	337
<i>Nurdin Useev</i>	
DİZİN	455

